

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt)
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt) / 1
Titulació	Grau d'Història - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Antoni Marimon Riutort	12:00	14:00	Dilluns	09/09/2019	25/05/2020	Ac06
<i>Responsable</i> antoni.marimon@uib.es	10:00	12:00	Dimarts	10/09/2019	26/05/2020	Despatx AC06

Contextualització

La ciència històrica s'ha anat consolidant en els segles XIX i XX i els historiadors professionals han donat resposta a les diferents necessitats històriques. És important conèixer les teories, les fonst i els mètodes dels corrents historiogràfics més importants però també les eines procedimentals que utilitzen així com el sempre complicat diàleg entre història, societat i institucions.

Requisits

No s'exigeixen coneixements previs

Recomanables

Haver cursat els tres primers cursos del grau

Competències

Específiques

- * CE1. Llegir i interpretar documents de qualsevol naturalesa que siguin testimoni dels diferents períodes històrics (prehistòria, història antiga, història medieval, història moderna i història contemporània). CE2. Conèixer els diferents corrents historiogràfics i la bibliografia essencial amb relació a cada un dels períodes històrics citats en l'epígraf anterior. CE3. Dominar les tècniques bàsiques per elaborar treballs d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, de cada període històric. CE4. Elaborar treballs

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt)
Grup	Grup 1

d'iniciació a la recerca, adequats al nivell de grau, amb tècniques científiques. El treball de final de grau, convenientment tutoritzat, s'ha de dirigir molt especialment a aquest objectiu. CE9. Ser capaç d'exposar de manera coherent, a partir dels criteris de multicausalitat i intel·ligibilitat per a persones no iniciades, la naturalesa, el desenvolupament i les conseqüències dels fenòmens històrics. CE12. Valorar de manera crítica les diferents realitats socials actuals i del passat a partir de la consciència de pluriculturalitat, de desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, de la igualtat entre dones i homes, de la solidaritat, de la protecció del medi ambient i de la cultura de la pau i accessibilitat universal per persones amb discapacitat. Aquesta competència es considera quasi transversal i, per tant, present en els continguts de les matèries que assumeixen aquesta competència.

Genèriques

- * Competències Bàsiques CB2. Que l'alumnat sàpiga aplicar els coneixements d'història a la feina o vocació d'una manera professional i que tingui les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments, i la resolució de problemes o qüestions dins de l'àrea de la història. CB3. Que l'alumnat tingui la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants dins de l'àrea de la història per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica. CB5. Que l'alumnat hagi desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors en l'àrea d'història amb un alt grau d'autonomia.
- * CG2. Comprendre, utilitzar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la història, així com l'específic de cada un dels grans períodes en què es divideix. CG3. Ser capaç de comprendre i explicar els comportaments actuals dels grups socials com a fruit, entre altres coses, d'un procés històric, relacionant els comportaments esmentats amb fets, fenòmens, problemes i comportaments –individuals i col·lectius– del passat. CG5. Ser capaç d'accedir de manera autònoma a noves aportacions en la disciplina històrica (nous corrents historiogràfics, noves metodologies, nova bibliografia...) valorant-les com a fruit d'un enriquidor debat científic i de la necessitat de considerar el procés de formació i d'aprenentatge com una cosa pròpia de tota la vida.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

A partir de les competències abans esmentades a continuació es desenvolupen els blocs i temes que seran treballats per l'alumnat

Continguts temàtics

Bloc I. Evolució de la historiografia contemporània

- Tema 1. L'auge del positivisme i de l'historicisme
- tema 2. Els corrents idealistes
- tema 3. El materialisme històric
- tema 4. L'escola francesa dels Annals: la primera generació
- tema 5. La renovació del marxisme fins a la Segona Guerra Mundial
- tema 6. La historiografia marxista britànica
- tema 7. La nova història social alemanya i els seus crítics
- tema 8. La segona generació de l'escola dels Annals
- tema 9. La nova història política francesa

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt)
Grup	Grup 1

- tema 10. La història cultural
- tema 11. La història oral i la història del present
- tema 12. La integració del gènere en la història
- tema 13. La història en els inicis del segle XXI

Bloc II. El mètode històric. espai i temps en la contemporaneïtat

Bloc III. Fonts per a la història contemporània

Bloc IV. Iniciació a la recerca històrica

Metodologia docent

En aquest apartat es presenten les activitats de treball presencial i no presencial previstes per a l'assignatura amb la finalitat de poder desenvolupar i avaluar les competències esmentades a l'apartat 3 de la Guia Docent

Pel que fa a l'experimentalitat, s'ha de fer notar que no implica un increment horari pels alumnes però sí pel professor, en concret 7,5 hores, ja que en esser grups mitjans es faran tres visites.

Volum de treball

El volum del treball estarà en funció dels objectius proposats d'una manera realista.

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professor establirà els fonaments teòrics de l'assignatura.	15
Seminaris i tallers	Cicle de cinema històric	Grup mitjà (M)	Ampliar coneixements	5
Classes pràctiques	Comentari de textos	Grup mitjà (M)	Comentari de textos ja siguin documents històrics o textos historiogràfics, així com exposició del treball bibliogràfic o d'iniciació a la recerca.	15
Tutories ECTS	Seguiment individualitzat	Grup mitjà (M)	Seguiment individualitzat del procés d'aprenentatge de l'alumnat així com resolució de problemes.	3
Avaluació	prova escrita	Grup gran (G)	Seguint el procés d'aprenentatge és necessari conèixer i entendre els corrents historiogràfics i les fonts per a la història contemporània.	2
Altres	Visita a arxius, biblioteques o hemeroteques i participació en jornades i seminaris	Grup mitjà (M)	Activitat d'experimentalitat. Taller d'iniciació a la recerca històrica que es desenvoluparà en arxius o hemeroteques amb presència de documentació relativa a la història contemporània, amb una especial importància pel que fa a la presència de premsa històrica, ja sigui a Palma o a Inca, Sóller i Manacor.	5

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt)
Grup	Grup 1

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	treball pràctic	Elaboració d'un treball pràctic de caràcter bibliogràfic o d'iniciació a la recerca relacionat amb les tendències historiogràfiques, els mètodes, o les fonts, en un sentit ampli.	50
Estudi i treball autònom individual	preparació de temes	Preparació i estudi del temari, tant dels continguts teòrics com dels pràctics, amb la finalitat d'aconseguir les competències previstes.	50
Estudi i treball autònom en grup	Jornades d'Història contemporània de les Illes Balears	Jornades de divulgació i reflexió sobre noves recerques amb l'objectiu de conèixer fonts i mètodes de la història contemporània	3
Estudi i treball autònom en grup	Seminari de fonts orals	Conèixer i valorar les fonts orals. Intervenció de ponents convidats i participació dels alumnes.	2

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

El procediment d'avaluació d'aquesta assignatura està vinculat a la metodologia explicada a l'apartat pertinent.

Es farà una avaluació escrita final.

Es valoraran els comentaris de text fets a classe

Es valorarà un treball bibliogràfic i/o d'iniciació a la recerca fet per l'alumne.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt)
Grup	Grup I

Comentari de textos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Escales d'actituds (recuperable)
Descripció	Comentari de textos ja siguin documents històrics o textos historiogràfics, així com exposició del treball bibliogràfic o d'iniciació a la recerca.
Criteris d'avaluació	Capacitat d'anàlisi, ús adient del vocabulari i capacitat expositiva.

Percentatge de la qualificació final: 25% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

prova escrita

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Seguint el procés d'aprenentatge és necessari conèixer i entendre els corrents historiogràfics i les fonts per a la història contemporània.
Criteris d'avaluació	Formulació adient i ordenada dels temes. Capacitat de reflexió i correcció lingüística.

Percentatge de la qualificació final: 32% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B

Visita a arxius, biblioteques o hemeroteques i participació en jornades i seminaris

Modalitat	Altres
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Activitat d'experimentalitat. Taller d'iniciació a la recerca històrica que es desenvoluparà en arxius o hemeroteques amb presència de documentació relativa a la història contemporània, amb una especial importància pel que fa a la presència de premsa històrica, ja sigui a Palma o a Inca, Sóller i Manacor.

Criteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 10% per a l'itinerari B

treball pràctic

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball pràctic de caràcter bibliogràfic o d'iniciació a la recerca relacionat amb les tendències historiogràfiques, els mètodes, o les fonts, en un sentit ampli.
Criteris d'avaluació	Capacitat de síntesi i d'investigació, així com d'ordenació i coherència.

Percentatge de la qualificació final: 33% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Tot i que el professor donarà més bibliografia durant el curs, a continuació s'ofereix la bibliografia bàsica i la bibliografia complementària més important.

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	20228 - Tendències Historiogràfiques en l'Edat Contemporània (Teories, Fonts i Mèt)
Grup	Grup 1

Bibliografia bàsica

- CANTERA MONTENEGRO, Enrique, *Tendencias historiográficas actuales*, Madrid, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013.
- COLOMINAS, Agustí i OLMOS, Vicent S. (eds.), *Les raons del passat. Tendències historiogràfiques actuals*, Catarroja-Barcelona, Afers, 1998.
- CONRAD, Sebastian: *Historia global. Una visió para el mundo actual*, Barcelona, Ed. Planeta, 2017.
- DOSSE, François, *Història. Entre la ciència i el relat*, València, Universitat de València, 2002.
- FONTANA, Josep, *L'ofici d'Historiador*, Barcelona, Arcàdia, 2018.

Bibliografia complementària

- AGIRREAZKUENAGA, J. (ed.), *Perspectives on English Local History*, Bilbao, UPV-EHU, 1993.
- AGUIRRE ROJAS, C.A., *Fernand Braudel y las ciencias humanas*, Barcelona, Monesinos, 1996.
- BALDÓ, Marc, *Introducció a la història*, València, Universitat de València, 1992.
- BLOCH, March, *Apologia de la història*, Barcelona, Empúries, 1984.
- BREISACH, Ernst, *Sobre el futuro de la historia. El desafío postmodernista y sus consecuencias*, València, Publicacions de la Universitat de València, 2009.
- BURKE, Peter (ed.), *Formas de hacer historia*, Madrid, Alianza Editorial, 1993.
- CASANOVA, J., *La historia social y los historiadores. ¿Cenicienta o princesa?*, Barcelona, Crítica, 1991.
- COLOMINES, Agustí; OLMOS, Vicent (ed.): *Pensar la contemporaneïtat. Divuit converses sobre la història*, Barcelona, Afers, 2005.
- DUBY, Georges, *La historia continúa*, Madrid, Debate, 1992.
- ELEY, Geoff, *Una línea torcida: de la historia cultural a la historia de la sociedad*, València, Publicacions de la Universitat de València, 2008.
- FONTANA, Josep, *Historia. Análisis del pasado y proyecto social*, Barcelona, Crítica, 1982.
- FONTANA, Josep, *Introducció a l'estudie la història*, Barcelona, Crítica, 1997.
- GUNN, Simon, *Historia y teoría cultural*, València, Servei de Publicacions. Universitat de València, 2011.
- HERNÁNDEZ SANDOICA, Elena, *Tendencias historiográficas actuales: escribir historia*, Madrid, Akal, 2004.
- IGGERS, Georg G., *La ciencia histórica en el siglo XX. Las tendencias actuales*, Barcelona, Idea Books, 1998.
- LEVI, G., *Sobre microhistoria*, Buenos Aires, Biblos, 1993.
- NORA, Pierre, *Les lieux de mémoire*, París, Gallimard, 1986.
- PROST, Antoine, *Doce lecciones sobre Historia*, Granada, Ed. Comares, 2016.
- RAPHAEL, Lutz, *La ciencia histórica en la era de los extremos*, Saragossa, Institución Fernando el Católico, 2012.
- SIMON I TARRÉS, Antoni, *Diccionari d'historiografia catalana*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003.
- STONE, L., *El pasado y el presente*, Mèxic, FCE, 1986.
- WOLF, Eric R., *Europa y la gente sin historia*, Mèxic, FCE, 1987.